63. ОУ “Христо Ботев”
гр. София
общ. Столична; р-н ”Надежда”
кв. Требич, ул.”Леденика”№12
тел. факс: 938-29-26; 938-28-62
E-mail: ou_63@abv.bg

Утвърждавам: ……

/Виолета Петрова/

ПРОГРАМА
ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ
за учебната 2026/2027

Програмата за превенция на ранното напускане на училище е приета с Протокол №9/11.09.2026 г. - от заседание на Педагогическия съвет и е утвърдена със Заповед № 532/ 14.09.2026 г.

I. ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ПРОБЛЕМА

1. Анализ на състоянието

Отпадането от училище и/или преждевременното напускане на образователната система е институционален, социален, а също и педагогически проблем, чието преодоляване е обект на целенасочена училищна политика.

През учебната 2025/2026 година в 63. Основно училище "Христо Ботев" в дневна форма са обучавани 304 ученици. В училището няма ученици, които попадат в дефинираните по-долу групи:

• **отпаднали от училище** – ученици до 14-годишна възраст, отписани от училище преди завършване на основно образоване, ако същите на са записани в друго училище.

За периода на предходната учебна година учениците са допуснали отсъствия, както следва:

Учебна година	Общ брой отсъствия по уважителни причини	Общ брой отсъствия по неуважителни причини
2025/2026	23 458	170

При ежеседмичните проверки на документите за извиняване на отсъствията, както и в резултат на множество разговори с ученици с отсъствия, училищният екип констатира, че:

Извинените отсъствия са направени по следните причини:

1.1. здравословни, за които са представени съответните медицински документи;

1.2. семейни, удостоверени със заявление от родител/настойник;

1.3. за участие в извънкласни и извънучилищни дейности съгласно годишния план на училището и получени покани за включване в такива мероприятия.

2. Най-много отсъствия имат ученици в начален етап, подлежащи на задължително обучение.

3. Сред основните причини за натрупване на неизвинени отсъствия се открояват, както следва:

✓натрупване на отсъствия от закъснения.

✓ при онлайн обучение, при което се наблюдава по-ниска мотивация на учениците, особено в 5-7 клас, където продължителния престой в електронна среда ги демотивира .

✓ липса на родителски контрол при електронно обучение.

Като тенденция през учебните години се забелязва намаляване на общия брой на извинените и незначителен брой неизвинени отсъствия, което доказва ефикасността от страна на училището при изпълнението на училищната програма за намаляване на отсъствията от училище.

При реализираното обучение от разстояние е постигнато включване на 100 % от учениците.

2. Предприети мерки от училището по превенция и ограничаване на отпадането:

В 63. Основно училище "Христо Ботев" обект на специално внимание са учениците, при които се наблюдава липса на родителски контрол, немотивирани са и са с нисък социален и образователен статус, които през предходната учебна година са допускали повече от 5 неизвинени отсъствия (2 ученици), както и такива с подобни проблеми през настоящата година (0 ученик). В изпълнение на училищната програма от страна на училището са предприети мерки, както следва:

1. Административни мерки и работа с институциите за превенция на отпадането:

1.1. Отразяване на движението на учениците, проследяване на преместването, писма от/до приемащите училища и общини по местата на преместване на учениците.

1.2. Наложени санкции от ПС за неизвинени отсъствия на 0 ученици.

1.3. Подаване на информация за ученици, допуснали повече от 5 отсъствия по неуважителни причини за 1 ученици.

1.4. Контрол на редовността на воденето и отчитането на отсъствията на учениците от учители и класни ръководители, коректно отразяване на отсъствията на учениците в училищната документация – ежемесечни проверки.

2. Възпитателни мерки за превенция на отпадането.

2.1. Работа с учениците

2.1.1. Предприемане на индивидуални мерки и дейности за превенция на ученици в риск на ниво училище.

2.1.2. Индивидуална и допълнителна работа с учениците с отсъствия – консултации, беседи, възлагане на персонални задачи, стимулиране на положителни постъпки и изяви.

2.1.3. Включване на учениците в риск в извънкласни и извънучилищни дейности – участие в училищни празници, организиране на спортни празници и състезания, екскурзии, участие в патриотична програма и др.

2.1.4. Установяване на диалог училище – институции, имащи отношение към проблема и провеждане на съвместни инициативи с МКБППМН, инспектори от ДПС-МВР.

2.2. Работа с родителите

2.2.1. Запознаване на родителите с нормативните актове и училищни документи (ПДУ, мерки и др.), засягащи техните задължения и отговорности.

2.2.2. Прилагане на нови подходи в работата с родителите – алтернативни родителски срещи, активно включване в общи дейности, родителите-партньори на училището.

2.2.3. Индивидуална работа с родители.

2.3. Работа с педагогически специалисти и непедагогически персонал:

2.3.1. Изготвени училищни документи, насочени към подобряване на организационно-административната култура на длъжностните лица (Организиране дейността на класните ръководители в часовете за консултиране на родители и ученици и водене на училищната документация, водене на ел. дневник на паралелка I - IV и V – VII клас, образци на писма до родители и институции, система за формално общуване с родители, Механизъм за контрол на редовното и точното отразяване на отсъствията на учениците в училищната документация и др.).

В резултат на изпълнението на програмата през учебната 2025/2026 година може да се направят следните изводи:

3. Прилаганите мерки са оказали очакваното възпитателно въздействие и броят на допуснатите отсъствия, както и учениците, носители на отсъствия, е незначителен.

4. Повишила се е организационно-административната култура на учителите и класните ръководители по отношение на регистрирането и отчитането на отсъствията на учениците.

II. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Ограничаване отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система чрез провеждане на целенасочена и ефективна училищна политика и координирани действия и мерки.

2. Осигуряване на институционална подкрепяща среда спрямо ученици в риск от отпадане чрез създаване на положителни нагласи към образователния процес, изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност.

III. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1. Недопускане на ученици, отпаднали от училище или преждевременно напуснали образователната система.

2. Създадени условия и повишена мотивация за посещение на училище.

3. Подобряване на учебните резултати и осигуряване на своевременна и адекватна образователна подкрепа за развитието на учениците.

IV. МЕРКИ И ПОЛИТИКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И ПОДКРЕПА НА УЧЕНИЦИТЕ. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОЗИТИВНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА

Дейности за реализиране на мерките и политиките	Изпълнител/и	Срок
1. ПРЕВЕНЦИЯ И ПОДКРЕПА НА УЧЕНИЦИТЕ. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОЗИТИВНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА		
1.1. Изготвяне на анализ и оценка на досегашната училищна програма за превенция на отпадането и намаляване на отсъствията от училище.	Директор	ежемесечно
1.2. Приемане на политики и мерки за превенция на отпадането от училище.	Директор	В началото на уч.година
1.3. Сформиране на училищни екипи за подкрепа на личностното развитие на ученици в риск съгласно разпоредбите на ЗПУО и Наредбата за приобщаващото образование.	Директор	15.09.2026 г.
1.4. Прилагане на нови подходи в работата с родителите: - участие в дейността на обществения съвет; - алтернативни родителски срещи; - съвместни дейности – по паралелки; - индивидуална работа с родители на застрашени от отпадане деца.	Класни ръководители	15.09.2026 г.
1.5. Включване в плана на класните ръководители на дейности за превенция на отпадане и работа с ученици в риск и техните родители.	Класни ръководители	15.09.2026 г.
1.6. Включване на учениците в риск от отпадане в специфични училищни дейности: - за изява на творческия им потенциал – училищни празници, състезания, конкурси и др.; - инициативи, насочени към гражданско, екологично, патриотично възпитание; - свободен достъп до училищна спортна база; - за кариерно ориентиране и консултиране; - за превенция на рисковете и здравословни житейски избори.	Ръководители на групи, учители	15.09.2026 г.
1.7. Създаване на подкрепяща среда за учениците със специални образователни потребности (СОП) и условия за приобщаващо образование за ученици в риск от отпадане: - изготвяне на индивидуални учебни програми и планове за подкрепа за личностното развитие на учениците в риск и с ниска мотивация; - консултиране и допълнителна работа; - целенасочена подготовка за НВО; - недопускане на прояви на агресия и тормоз.	Учители от училището и РЦ за подкрепа на процеса на приобщаващото образование	15.09.2026г.
1.8. Повишаване обхвата на учениците, включени в ЦОУД и осигуряване на условия за ефективното ѝ провеждане.	Класни ръководители, учител в група	15.09.2026 г.
1.9. Дейности на ученическия парламент и ученическите класни съвети в подкрепа на ученици в риск от отпадане вкл. и по подхода „Връстници обучават връстници“.	Психолог, ръководство на ученическия парламент	15.09.2026 г.

2. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ДЕЙНОСТИ		
2.1. Повишаване на уменията на педагогическите специалисти за: - работа с ученици с различни обучителни затруднения; - работа с дигитални ресурси; - успешно взаимодействие между училището и семейството.	Главни учители	15.09.2026 г. 03.02.2027 г.
2.2. Осигуряване на транспорт на всички пътуващи ученици неживеещи на територията на училището	Обществен съвет	15.09.2026 г.
2.4. Консултиране на учениците в риск и родителите им относно възможностите за продължаване на обучението във форми, различни от дневна форма на обучение.	Психолог	15.09.2026 г. 03.02.2027г.
2.5. Ежемесечно подаване на информация в ИСРМ за ученици с 5 и повече неизвинени отсъствия.	Класни ръководители, Определено длъжностно лице за работа в ИСРМ – Димо Дунков	Ежемесечно
2.6. Ежемесечно подаване на информация за отсъствията на учениците чрез информационната система на МОН – модул „Отсъствия“.	Директор	Ежемесечно
2.7. Участие в дейността на екип/и за обхват във връзка с осигуряване редовното посещение на учебни занятия от страна на децата и учениците, подлежащи на задължително предучилищно и училищно образование	Класни ръководители	Ежемесечно
2.8. Съвместни дейности с Обществения съвет: - провеждане на родителски срещи за запознаване със законовите разпоредби, права, задължения и отговорности на всяка от страните по изпълнение на държавната политика за ограничаване на отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система.	Директор, Обществен съвет	09.10.2026 г.
2.9. Контрол по спазване на задълженията на учителите по регистриране на отсъствията на учениците, посещаемостта на учебните часове и извънучебните дейности.	Директор	Ежемесечно
2.10. Контрол по спазване на задълженията на класните ръководители за оформяне и отчитане на отсъствията на учениците.	Директор	Ежемесечно
2.11. Осигуряване на подкрепа на класни ръководители и учители в работата с ученици в риск: - консултации със специалисти и експерти от Дирекция „Социално подпомагане“, МКБППМН, МВР-ДПС и др.	Директор	Ежемесечно
2.12. Извършване на своевременна оценка на риска от отпадане и адекватна реакция спрямо ученици, застрашени от отпадане.	Класни ръководители	Ежемесечно
2.13. Уведомяване на институциите (Община, МКБППМН, Дирекция „Социално подпомагане“) за прилагане на законови лостове по отношение на	Класни ръководители	Ежемесечно

родителите, които не осигуряват присъствието на децата си в училище.		
2.14. Работа с родителите, които не осигуряват присъствието на децата си в училище: - информиране и консултиране на родителите по изпълнение на задълженията за осигуряване присъствието на децата им в училище, отговорности и превенция; - сключване на споразумение между училището и родителите, в което се фиксират ангажиментите на страните по превенция на отпадането.	Класни ръководители	Ежемесечно

V. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

1. Намаляване на отсъствията по уважителни и неуважителни причини в сравнение с предходната учебна година:

1.1. брой отсъствия в края на срока/учебната година;

1.2. брой санкционирани ученици за отсъствия;

1.3. брой ученици с 5 и повече отсъствия по неуважителни причини;

1.4. брой ученици, положили изпити за определяне на срочна и/или годишна оценка по учебни предмети поради допуснати отсъствия

2. Подобряване на учебните постижения на застрашените ученици.

3. Брой ученици в риск от отпадане, включени в училищни дейности.

4. Брой родители, на които е оказана институционална подкрепа.

VI. ФИНАНСИРАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

1. От бюджета на училището.

2. Целеви средства за осигуряване на:

2.1. Учебници на учениците;